

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 71. Bellum a perduellibus Calvinistis contra Regem suum in Rupellensi conciliabulo decretum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII. A. C. 1621. suprema valerent auctoritate, ac soli
 tam Curiaë, quam militiae Præfectos
 nominarent, æraria administrarent, &
 cetera majoris momenti negotia expe-
 diri juberent. Ne vero intra nuda le-
 gis verba hæsisse viderentur, cuilibet
 ex sectæ suæ Proceribus cujusdam
 Provinciae Præfecturam commiserunt,
 ut ex primo Rupellensis conventus
 articulo elucet. Nec his satiata
 erat usurpata eorum dominandi libido;
 insuper enim particulare sigillum, quo
 sua diplomata, belli indictiones, vecti-
 galium Regionum exactiones, man-
 data, & si quid ultra Regium est, mu-
 nirent, confici curarunt, cum hac in-
 scriptione: *Pro Christo & grege.*

§. LXXI.

*Bellum a perduellibus Calvinistis con-
 tra Regem suum in Rupellensi
 conciliabulo decretum.*

*Gramoud.
 Hist. Gall.
 l. 6. & 7.
 Theatr.
 Europ.
 pag. 666.*

Hæc, cum impune a Rege tolerari
 cernerent Calvinistæ in Amiliano
 conventu congregati, mox Monæum
 Rupellam, ubi jam Provinciarum Ora-
 tores, hujusque sectæ Ministri, *super-
 ba gens, & impatiens jugi,* convenerant,
 ablegarunt, ut hos ad parandum bel-
 lum concitaret. Hoc nuntio nil opta-
 tius accidere poterat Rupellensibus,
 qui

qui sua quoque vota eo collimare, illico responderunt. Dispositis igitur ad bellum omnibus, Favosium tanquam supremum reformatæ Religionis Legatum Parisios ad Regem decernunt, unacum literis, in quibus rebellionis suæ causas exponebant, in hunc fere modum. „Cogimur adversus extremam violentiam, & intentatum nobis excidium ad defensionis remedium jure naturali nobis concessum prorumpere: declaramus tamen, quod conscientiæ nostræ libertati, vitæque securitati prospicientes, nihilominus Regiam Majestatem, tanquam Dominum, & Regem nostrum agnoscamus; atque in ejus obsequio immote perseverare intendamus: sed propter hanc ipsam obediendi promptitudinem nobis a Religionis nostræ doctrina instillatam hostium nostrorum invidiam, vexationes, & odium nobis accersivimus: cum enim hi Religionem nostram, fortissimum illud adversus exterorum molimina & insultus propugnaculum, penitus eliminare adlaborent, causas, ob quas ad propriam nostram defensionem recurrere coacti simus, manifestare liceat, æ primo quidem nos, sicut olim primos Christianos tanquam rebelles & seditiosos publice traducunt inimici nostri;

Sæc. XVII.
A. C. 1621.

Sæc. XVII. „cum tamen nostræ fidei, bonis ac
 A. C. 1621. „Prædecessorum nostrum Sanguini tam
 „Henricus III. & IV. quam ejus Filius
 „Regni solium quod possidet, ejusque
 „felicitatem maligne in dubium voca-
 „tam in acceptis referre teneantur.
 „Prædecessores nostri hisce regibus,
 „quos Catholici oppresserant, opitulati
 „sunt, ac propterea nos in fidei præ-
 „mium Religionis libertatem Regio ob-
 „tinuimus edicto. Hoc igitur revocari
 „aut nobis ob Religionem bellum abs-
 „que aperta pacis infractione indicari
 „non potuisset. Pro vindicanda ergo
 „innocentia nostra tantopere læsa ma-
 „nifestare liceat horum tumultuum Au-
 „thores, eorumque vexationes nobis
 „irrogatas. Hi enim pro abrogando
 „Nannetensi edicto præprimis essece-
 „runt, ut Rex in sua inauguratione ju-
 „raret, se omnes hæreticos ab Eccle-
 „sia damnatos e Regno ejectionum, hoc
 „quoque juramentum exsolvi, & Sy-
 „nodam Tridentinam admitti, in nu-
 „meris Regni comitiis Ecclesiastici &
 „Nobiles urgebant: his accessere sedi-
 „tiosi Jesuitarum, & Monachorum fer-
 „mones, quibus contra hoc edictum
 „declamarunt, cumque hodieum Je-
 „suitarum auctoritas in Aula adeo ex-
 „creverit, ut pro suo arbitrio cuncta
 „in Regno disponere valeant, merito
 „time-

„timemus, ne sicut in Germania præ- Sæc. XVII.
 „sens bellum contra Religionem infla- A. C. 1621.
 „marunt, ita suis consiliis longe præ-
 „conceptum Religionis nostræ exci-
 „dium promoturi sint, eo vel maxime,
 „quod Regis animum adeo obsederint,
 „ut Regni periculo admonitus, respon-
 „derit, *sibi animam Regno esse potio-
 „horum importunitate devictus Rex in
 „Bearnia Episcopis bona Ecclesiastica,
 „& Catholicis liberum Religionis suæ
 „usum, adversus continuatam in hunc
 „usque diem possessionem restituit: Un-
 „de post peractam Regis expeditionem
 „antiquus hujus Provinciæ status ita
 „est immutatus, ut hodie nos in terra
 „nostra extranei simus, ab officiis no-
 „stris amoveamur, vel excludamar,
 „Regique exosum sit nomen nostrum,
 „multique ex Parisiensi Senatu propter
 „hasce vexationes detereantur, quo-
 „minus ad nostras accedant partes, per-
 „cussi etiam fuere atrociter, qui genua
 „flectere negabant, circumducto per
 „Metropolim *idolo* (*). Præterea ja-
 „cent insepulta nostrorum cadavera,
 „di-*

(*) En! enormis petulantiaæ exemplum.
 Hi audacter coram Rege Catholico contume-
 liam Religioni Catholicæ irrogare non eru-
 buere, qui tamen se Calvinistas nominari
 querebantur.

Sæc. XVII. „diruuntur, cremantur, & polluuntur
 A. C. 1621. „Templa nostra, temerantur manes, &
 „irrisui sunt pastores nostri, a plebe
 „ludibrio habentur, nostramque Reli-
 „gionem profitentes, in agone confi-
 „tuti Religionem abjurare coguntur,
 „pauperes & ægroti ex Nosocomiis ex-
 „pelluntur, & infantes invitis paren-
 „tibus in fide Catholica imbuuntur,
 „necnon in monasteria rapiuntur, Mi-
 „nistris pensiones denegantur, & duo-
 „bus in Senatu jus suffragii aufertur,
 „denique dejicimur ab urbibus, quas
 „in vim edicti Nannetensis possideba-
 „mus, substituitur nostris in arcibus ini-
 „micus miles, & quæ reformatis con-
 „cessa erat Lectorensis urbs, aliaque
 „munimenta, a Papistis occupantur. Ut
 „adversus ejusmodi oppressiones reme-
 „dium in Regis protectione supplices
 „invenire possemus, Henricus IV. in-
 „terdum conventus agere permisit:
 „concessit etiam nobis Majestas sua. ut
 „conventum Loduni haberemus, quæ-
 „dam etiam impetravimus a clemen-
 „tia tua, reliqua, in quibus salutis
 „nostræ momentum erat maximum,
 „jussi transmisimus in spem, facta pol-
 „licitatione, fore, ut post sex Menses
 „nostro libello supplici subscriberetur,
 „ea tamen conditione, *ut interim con-*
 „ventum nostrum solveremus: solvimus ex
 „tem.

„tempore, pollicitumque nobis est, quod Sæc. XVII.
 „si intra semestre deficeret promissa sub- A. C. 1621.
 „scriptio, nobis liceret sine nova concessio-
 „ne comitia cogere: ita nobis insinuarunt
 „Condæus, & Luynæus. Lapsi sunt
 „sex Menses, revolutus jam ex integro
 „annus, & adhuc exspectamus, ut ex-
 „solvatur fides data: interim Regis
 „jussu Bearnensibus ablata sunt bona
 „Ecclesiastica, Salesus officio amotus,
 „urbs papistico præsidio munita, &
 „Templa Papistis vindicata, instiganti-
 „bus Cotono & Arnaldo Jesuitis, quo-
 „rum prior Regi Author erat, quod &
 „æquivocationis ope datam fidem ser-
 „vare non teneretur, posterior vero in
 „nostrum contemptum librum edebat
 „sub hoc titulo: *Rex in Bearnia*. Post-
 „quam vero subscriptio non fuerat se-
 „cuta, ad diem vigesimam quintam No-
 „vembris Provinciarum Deputatos Ru-
 „pellas convocavimus: mox autem
 „indictis pœnis conventum solvere jussi
 „sumus: Rogavimus, ut calumnias a
 „nostris hostibus impactas diluere pos-
 „simus, sed incitantibus adversariis no-
 „stris Rex ad preces nostras surdus,
 „Rupellensibus arma minitatur: qua-
 „propter ad conservandam conscientiae
 „nostrae libertatem, & ex amore erga
 „patriam nostram ad legitimam & ne-
 „cessariam defensionem, ceteris nostrae
 „Reli-

Sæc. XVII. „Religionis in opem convocatis, re-
A. C. 1621. „currimus, rogantes Majestatem. ut
 „sibi persuasum habeat, quod sicut
 „obedientes filii, nullam in terris supra
 „Regiam, esse potestatem, quam Ca-
 „tholici suo Pontifici vindicant, nega-
 „mus, ita quoque pro Regis, Regni-
 „que incolumitate quotidie Deum exo-
 „ramus: omnes quoque Reges, Prin-
 „cipes & Ordines imploramus, ut in-
 „nocentiam fidelium subditorum tan-
 „topere oppressam tueri velint. „ Idem
 hoc scriptum, quod Sectarii Ludovico
 Regi porrexerant, non modo in Gal-
 liis, sed in tota mox Europa divulga-
 runt, Regi suo, & omnibus populis
 petulanter illudentes, quorum temeri-
 tatem saniores detestabantur, & mon-
 stri loco habebant, quod plebei homi-
 nes, subditi, sæx vulgi, mangones
 & lixæ, quales erant in Rupellensi
 conventu congregati, leges condere,
 Regiam auctoritatem usurpare ausi fue-
 rint, & pari audacia, qua olim Batavi
 a Rege Hispano, habito prius simili
 conventu, defecerunt, ipsi quoque ex-
 cusso legitimi Regis sui imperio popu-
 laris imperii fundamenta jacere, & ta-
 men belli pro Regis auctoritate moti
 speciem jactitare, re ipsa vero Regni
 fundamenta sub falso læsæ libertatis
 obtentu convellere præsumperint.

Tam

Tam luculenta autem erat indomita Sæc. XVII.
 Calviniani vulgi dominationem avide A. C. 1621.
 ambientis arrogantia, ut eandem ab-
 horrentes Lediguerius, Bullionius,
 Tremollius, & Castilionius, quibus
 a Rupellensi Synagoga prima armorum
 imperia fuerunt delata ab hujus sectæ
 causa defecerint, missisque abjurandæ
 factioni in Aulam Oratoribus novo Sa-
 cramento fidem Regi suo obstrinxerint:
 quinimo Lediguerius, quamvis & ipse
 secta Calvinista esset, Rupellensibus ad
 eorum literas hæc rescripsit: *Rupellam
 convenistis: quonam jure? Nemo vestrum
 ignorat illegitimos esse conventus quoslibet,
 inscio Rege indictos. Quæsitus color in-
 dictioni, & Lectora, ex Bearnia, ex non
 adimpleto articulo, vi cujus duo ex refor-
 matis Parlamento Lutetiano ut admittan-
 tur, sancitum. Parcite, amabo, si libere
 vobiscum loquar, & sine fuco, alias pro
 proditore habendus. Vance sunt penitus,
 quas movistis, querelæ, magisque in bel-
 lum prætextus, quam pro causa com-
 muni Zelus. Plane factum satis petiti-
 onibus vestris, antequam delegati a vobis
 Rupellæ convenirent. Ergo conventus
 non modo illegitimus est, sed & sine
 causa probabili. Quos petebatis Lute-
 tiano Parlamento adscribi Senatores duos,
 adscripti fuerunt. Quam querebamini
 Lectoram a Fontaralio possideri post pro-
 fessam*

Sæc. XVII. *fessam ab ipso fidem Catholico-Romanam, A. C. 1621. translata fuerat in Blainvillium reformatum, eoque nomine probatum vobis. Libertas conscientiae in Bearnia integra est, pastores, ritus, & templa in præsens sunt qualia fuere sub Henrico IV. si quid mutatum in urbibus, si leges novæ constitutæ, meminisse debetis, Regem esse, qui sic mutavit, qui sic constituit. At mutata præsidia arcium, dejectis veteribus præfectis, novi substituti pro Regis delectu. Qua lege, quaeso, vetitum Domino uti re sua? si conceditis legitime regnare Principem, an num, & conceditis urbes, & quæcumque in regno publica sunt, ipsius esse? Precario regnat, qui in urbibus patitur militem suum in alterius verba jurare, rexque nominatenus est, qui personæ ex necessitate addictus, habet magis quod sequatur, quam quod eligat. Hinc palam est, contra jus omne convocata comitia: palam est ex conventu illegitimo Regis iram juste excitam. Ceterum si redire in gratiam vultis, non adeo desperata est causæ Salus, quin adhuc per Legatos molliri possint, quæ alias crudeli morbo bello transigentur. Ego in aula sum, vobis, ut singulis, ut universis opitulaturus, si non denegabitis Officium ipsi vobis. Si non actutum dissolvitur, quem contra regni leges indixistis, conventus, perduelles estis; prorsusque irritum erit quod-*

quodcumque pro communi causa conabor: Sæc. XVII.
 contra si absistitis, plura (mihî credite) A. C. 1621.
 impetrabo, & majora, quam creditis.

Hæc Lediguerius pro ea, qua va-
 luit in Regem fide, Rupellensibus re-
 scripsit, hi vero eundem tanquam ve-
 nalem adulatorem, causæque com-
 munitis desertorem pro consueta sua
 moderatione Calviniana detestati sunt.

§. LXXII.

*Belli leges a rebellibus Calvinistis
 sancitæ.*

Acceptis Rupellensium literis Rex re-
 sponsum dedignabatur, ne sua cum *Calmet Hist. Univ. l. 151.*
 rebellibus subditis comparata auctori-
 tas vilesceret: eorum tamen feroci ausu, *Gramond. l. c. p. 341.*
 ac impendentis mali periculo compel-
 lebatur Rex, ut post suam patientiam
 tam diu fatigatam tandem serio bellum
 decerneret: Ast jamjam Sectarii Re-
 gem hostili invasione prævenerant;
 quippe die octava Februarii Privatien-
 sem arcem cinxere, eamque decima
 quarta obsidionis die occuparunt: quo
 successu ferociores effecti, præcipua op-
 pida, vel ad annonam in castra adve-
 hendam, vel ad Regias ditiones inva-
 dendas opportuna præsidiario milite
 firmarunt, & quamvis Montmorentius
 Dux Occidaniæ Gubernator Velauniam
Hist. Escles. Tom. LVII. P in